

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

LEAVING CERTIFICATE 2010

MARKING SCHEME

BULGARIAN

HIGHER LEVEL

Български

Схема за оценяване и критерии

Първа част (30 /100)

1. Какво е значението на думите или на словосъчетанията в текста?

- а) **самодисциплина** 1 точка
- дисциплина, която индивидът доброволно налага сам на себе си
- б) **вгълбеност** 1 точка
- качество или състояние на вгълбен – който се е съсредоточил, задълбочил в нещо
- в) **импровизация** 1 точка
- осъществяване без предварителна подготовка
- г) **хипотеза** 1 точка
- предположение, догадка
- д) **залез на книгата** 1 точка
- упадък, замиране, отмиране (на книгата)

2. Защо Платон е възразявал срещу писмеността?

5 точки

- „... когато има някакъв писмен текст, сякаш жив човек ти говори, но ако го запиташ, той не може да ти отговори...”

3. „Защо четенето в интернет и четенето на книги се възприемат като толкова различни, дори взаимноизключващи се дейности?” 5 точки

- „Четенето на философска, художествена и историческа литература, четенето в самота, във вгълбеност, с възможност за фантазна идентификация и проиграване на варианти и избори представлява уникален вид четене, различен от всеки друг вид декодиране. То култивира и възпитава индивида и неговата способност да бъде себе си, да бъде автономен. За разлика от това, когато човек чете в интернет, той непрекъснато е в интерактивен режим. Постоянно се нарушават границите на това, което четеш - кликаш тук и там, сърфираш, проверяваш други възможности. Човек се откъсва от онази вътрешна преданост, от онази спонтанна самодисциплина, с която се отдава на книгата.”

4. Авторът твърди, че четенето на популярна литература е медиатизирано. Защо? Съгласни ли сте с него? 5 точки

- Кандидатът посочва аргументите на автора и изразява свободно мнението си, като си дава сметка за многозначността на понятието „медиатизирано”. В широк смисъл думата означава посредничество и в този смисъл всяка култура / литература е „медиатизирана”, в по-тесен смисъл то означава разпространение чрез медии, реклама и този смисъл е в основата на конотации свързани с влияния на определени групи, пропаганда, търговски интереси...

5. „Не искам прогнозата ми да звучи песимистично.” С какъв пример от историята си служи авторът, за да аргументира своя оптимизъм? 5 точки

- „Предполагам, че Платон би говорил други неща за писмото, ако знаеше, че след него ще се появят Шекспир, Сервантес, Хегел, Гьоте, Достоевски и кой ли не още. Платон не е можел да знае как в един медиум, какъвто е писмеността, има скрит вътрешен потенциал, който ще компенсира дефектите, които той вижда. Ние сме сега в сходна ситуация.” Този потенциал по-късно, към края на XVIII век, когато се създава „особен вид четене” на философска, художествена и историческа литература във връзка със зараждащия се европейски индивидуализъм и автономията на гражданския субект, ще компенсира недостатъка, за който Платон говори...

**6. „В далечен исторически план интернет мрежите са може би най-важната промяна, която се случва в последните 4-5 века...”
Съгласни ли сте с автора? Аргументирайте мнението си. 5 точки**

- Лична интерпретация – няколко разсъждения (или примера) за новите форми на обучение, на усвояване на информация, за дълбоките промени в социалните и културните отношения, за новите информационни мрежи и политиката, системите за контрол в обществото и т.н. Отговорът може да засегне един или повече от множеството възможни теми по въпроса.

Втора част (30 /100)

„И за първи път в историята на човечеството според мен има ситуация, в която младите са по-компетентни по съвременните и доминиращи културни кодове, отколкото по-старото поколение. Това, което казвам, разбира се, е импровизация, хипотеза, интуиция – не мога да го докажа.”

Опитайте се да го докажете вие.

(около 100 думи).

30 точки

Лична интерпретация, ясни и непротиворечиви идеи.

Кандидатът би могъл да развие темата, опирайки се на очевидното: компютърът е основното работно средство (основният инструмент) на младите – с негова помощ те усвояват света и се самообучават, добиват информация, но същевременно той е играчка и развлечение. Младите общуват във виртуалното пространство, обменят информация, срещат се и творят в него. Това е мястото и на социалната им изява и реакция... Младите познават кодовете на това пространство, възможностите му и измеренията му – толкова различни от тези на «реалния» свят на възрастните. С бързината на взаимодействията, с възможностите за всякакъв културен и социален «миксаж», интернет пространството създава новата култура, нова визия за света.

Трета част (40 /100)

Напишете съчинение (минимум 300 думи) на една от следните теми:

1. Отива си нещо, но нещо друго се ражда...

или

2. Никой човек не е остров

40 точки

- Умение за създаване на цялостен, логически последователен (кохерентен и кохезивен) текст, целенасоченост на аргументацията, езикова компетентност и речеви умения.

Бележки:

При оценяването на отговорите от първите две части се прилагат следните критерии:

- 1. Яснота и точност на израза – кандидатът разбира добре въпросите и знае как да отговори ясно и точно – 30% ;*
- 2. Свързаност и непротиворечивост на отговорите – кандидатът използва откъси от текста, които са адекватни на мисълта му, идеите му са непротиворечиви и композицията на съчинението следва определена логика – 30% ;*
- 3. Езикова компетентност – кандидатът умее свободно да изразява идеи си, езикът на изказването му е ясен и точен – 30% ;*
- 4. Конвенционални умения – кандидатът владее и прилага граматичната норма и правописа на съвременния български книжовен език.*

